

Večernik

»JUTRA«

Leto V. (XII.), števil 210

Maribor, četrtek 17. septembra 1931

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Telefon:

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Uredn. 2440 Uprava 2455

Oglaš po tarifu

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Seipel — zaveznik Heimwehra

KAJ JE ISKAL PRED MESECEM DNI NA TIROLSKEM IN KAJ SE JE RAZGOVARJAL Z RAZCESARICO ZITO.

DUNAJ, 17. sept. Šele sedaj prihajajo polagoma na dan vse neprijetne notranje in zunanje podrobnosti heimwehrovskega puča. Kakor se zatrjuje v socialno-demokratskih krogih, ni dvoma, da so v Primerjev puč zapleteni poleg vojaških dostojanstvenikov tudi visoki politiki. Posebno se imenuje dr. Seipel, ki je igral v zadnjem času zelo dvomljivo politično

vlogo. Približno pred mesecem dni se je bil sešel na Tirolskem s Steidlerjem, Primerjem in z drugimi voditelji Heimwehra. Znano pa je poleg tega, da je dr. Seipel obiskal tudi razcesarico Zito v Steenocerzeelu. Potemtakem je končni smoter puča še nejasen, kajti aretiranci trdijo, da niso imeli nobenega drugega namena, kakor spremeniti režim in sistem.

Mir se ne da preprečiti

VELIK GOVOR NAŠEGA ODPOSLANCA V ŽENEVI.

ŽENEVA, 17. sept. V prvi juristični komisiji Društva narodov je imel večer govor kot prvi delegat zastopnik Jugoslavije minister n. r. Velimir Mažuranič. Govoril je o priključenju Briandovega in Kelloggovega pakta statutom Društva narodov. Primerjal je rečeni pakt z zvezdo, ki je zablazela na mednarodnem nebu. Kakor mnogi svetle zvezde pa ima tudi ta svoje mračne spremljevalce. Pozabiti ne smemo, je dejal govornik, da so razne države podpisale pakt s pridržki. To so njegove sence. Zato predlaga govornik, da se začne med posameznimi državami izmenjavati juristi, ki bodo premostili sedanje rezerve. Navzlic vsem rezervam pa sta Briandov in Kelloggov pakt ter pakt Društva narodov dva temeljna kamna evropskega in svetovnega miru. Mir bo prišel in ga ni mogoče preprečiti. To niso danes več utvare, marveč logični sklepi in posledice dejanskih razmer.

ŽENEVA, 17. sept. V političnem odboru Društva narodov se je včeraj razpravljalo o manjšinskem vprašanju. Govoril je nemški zunanji minister Curtius, ki pa ni ničesar predlagal. Rumunski minister Chica je dal izjavo v imenu Rumunije, Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške, da imenovane države ne pristajajo na nobeno razširjenje manjšinskih zaščit. Kanadski delegat je pripomnil, da obstoji manjšinsko vprašanje tudi v Kanadi in je zahteval, da se osnuje komisija, ki bo dajala zadevne nasvete.

Pred balkansko konferenco

STALIŠČE JUGOSLAVIJE. — BALKAN MORA DELATI SOLIDARNO IN V MEDSEBOJNEM SPORAZUMU.

BEOGRAD, 17. sept. Te dni se je vršila tukaj skupščina jugoslovanske nacionalne skupine za balkansko konferenco. Zborovanju je predsedoval Veljko Jovanović. Ideologijo gibanja za sporazum balkanskih narodov je obrazložil dr. Živko Topalović. Gibanje temelji po njegovih nazorih na dveh premisah in potrebah. Prva izhaja iz zgodovine in njene nujnosti, druga se naslanja na zemljepisni položaj. Svoboda balkanskih narodov, ki so jo ti narodi odkupili za dragocene žrtve, je dejal govornik, še ni popolnoma zagotovljena. Balkan se bo mogel ubraniti in odoliti pohlepu velikih evropskih držav samo tedaj, če bo solidaren in sporazumen. Ta sporazum

pa je treba učvrstiti s pogodbami, ki izključujejo nevarnost vojne. Balkanske države bi se morale v teh paktih obvezati, da bodo vsako vojno nevarnost odvrnile s skupnim nastopom. Dr. Cv. Gregorić je obravnaval gospodarsko plat problema in je poudarjal ekonomsko strukturo balkanskih držav, ki kliče po čim tesnejšem skupnem delu. Prva stopnja do konkretnih uspehov v tej smeri naj bi bila balkanska carinski unija.

»NAUTILUS« SE VRAČA.

PARIZ, 17. sept. Iz Osla javljajo, da se je Wilkinsova podmornica te dni zadržala v pristanišču Harstalu.

Slovenca ni mesta ne v upravi ne v šoli. Glavni del kulturne izenačbe pa vrši šola. Že pred vojno so Slovenci odklanjali utra kvistične šole kot vzgojno manjvredne in iz nacionalnih razlogov. Po plebiscitu pa se je ta šola razvila v odkrito raznarodovalno ustanovo. Iz šole skušajo izriniti zadnje ostanke slovenskega pouka in so začeli že tudi krčiti verski pouk v materinščini. Sedanja kriza v gospodarstvu daje odločilnim krogom tudi priliko, da odstranjajo slovenski element z rodne grude. Mesto da bi Slovenci gospodarsko podprli, so uvedli sistematično naseljevanje Nemcev na slovenskem ozemlju s posebnimi nalogami. Zdelo se je, da

bodo pogajanja o kulturni avtonomiji spremenila prilike. Toda pogajanja so se izjalovila v hipu, ko je nemška večina spoznala, da bi petom avtonomije ne dosegla cilja.

V istem poročilu je opisan tudi položaj gradiščanskih Hrvatov. Oba poročila sta napravila globok utis, tudi na zastopnike nemških manjšin.

Ako k temu še kratko dodamo, da je v založbi Aschendorfsche Verlagshandlung v Münstru izšla nedavno obširna publikacija znanega nemškega znanstvenika v Lipskem, Hugona Grotha, o Kočevju, kjer je pisatelj sam več tednov proučeval prilike in bazira svoje podatke

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

V sredo se je na Bledu igralo samo do 14. popoldne, nakar so se šahovski mojstri odpeljali v Ljubljano, kjer igrajo v četrtek. Do navedenega časa so bili nastopni rezultati:

Spielmann in Tartakower sta remizirala.

Bogoljubov je proti Flohru dobil.

Stoltz in Astaloš sta igrala težko partijo, ki je bila ob 14. uri prekinjena.

Kostić je izgubil proti Vidmarju.

Aljehin in Colle sta ob 14. uri prekinila igro. Aljehin bo nasprotnika premagal.

Maroczy je z Niemcovičem remiziral ob 13.30.

Kashdan in Pirc sta igrala zavozlano igro, ki je bila ob 14. prekinjena.

Stanje po XVIII. kolu je sledeče:

Aljehin 14 (1), Kashdan 10 in pol (1), Bogoljubov 10 in pol, Vidmar 10, Niemcovič 9 in pol, Spielmann 9, Flohr, Maroczy vsak 8 in pol, Stoltz 8 (1), Kostić 8, Astaloš 7 in pol (1), Tartakower 7, Colle 6 in pol (1), Pirc 5 in pol (1).

V sredo zvečer ob 17. 45 so se šahovski mojstri pripeljali v odprtem avtobusu v Ljubljano. Nastanili so se v hotelu »Union«. Zvečer je bil njim na čast v Kazini pozdravni večer, ki sta se ga udeležila tudi angleški novinar Tinsley, zastopnik londonskih »Times« in šahovski reporter Pičak iz Prage.

Danes ob 10. predpoldne se je začelo v ljubljanski kazinski dvorani XIX. kolo mednarodnega šahovskega turnirja. Igralo se bo predpoldne in popoldne.

LJUBLJANA, 17. sept. Danes se je začelo v prostorih tukajšnje kazine 19. kolo blejskega šahovskega turnirja. Bogoljubov in Spielmann sta bila dopoldne v izenačeni igri. Neodločena je tudi partija Flohr-Kashdan, takisto igra Pirc-Maroczy. Pirc ima nekoliko boljše šanse od svojega nasprotnika. Najzanimivejša pa je partija Niemcovič-Aljehin. Prvi je brez nade izgubljen. Igra Colle-Kostić poteka ugodno za slednjega. Igra Vidmar-Stoltz je šele v otvoritvenem naložaju. Tartakower in Astaloš sta ob uri, ko to poročamo, v ravnotežju.

EDISON VEDNO SLABŠI.

NEWYORK, 17. septembra. Kakor poročajo iz New Yersey, se zdravstveno stanje izumitelja Edisona stalno slabša. Včerajšnji zdravniški bulletin pravi, da gre z njegovim zdravjem rapidno navzdol. Njegova okolica je pripravljena na najhujše.

MIKLAS ZOPET KANDIDIRA.

DUNAJ, 17. sept. Zvezni predsednik Miklas je sprejel kandidaturu za avstrijskega državnega predsednika. Volitve bodo 18. oktobra.

Farsa v Ženevi

Tako mirne duše lahko imenujemo včerajšnji nastop nemškega zunanega ministra dr. Curtiusa, ki se je v evropskem odboru Društva narodov zopet samolastno postavil za tutora narodnih manjšin v Evropi. Pri razpravi o onem delu poročila glavnega tajništva Društva narodov, ki se nanaša na manjšinsko vprašanje, se je kot prvi govornik oglašil dr. Curtius in povdarjal, da je sicer Društvo narodov mnogo storilo za izvrševanje manjšinske zaščite, da pa bo v bodoče treba storiti še mnogo več, da se nemočno izvrševanje manjšinske zaščite v polnem obsegu zagotovi. To je po Curtiusovem mnenju potrebno »z ozirom na svete pravice manjšin, na garancijske obveznosti Društva narodov in na moralni položaj, v katerem živijo manjšine posebnost v Evropi.«

Lepo! In da so te besede padle iz ust zastopnika kake države, ki je narodnim manjšinam v polnem obsegu dala njihove pravice, bi ploskali tudi mi. Ako pa vidimo, da oskrinja manjšinsko vprašanje, da oskrinja »svete pravice manjšin« zastopnik države, kjer umira o narodne smrti tisoči in desetisoči tužiskih Srbov, ker nimajo niti ene šole v svojem jeziku, in ker jim je odvzeta skoro sleherna možnost, da goče svoj jezik; zastopnik države, kjer se poljske manjšine kakor naši v Italiji bore za najprimitivnejše narodne in jezikovne pravice — potem se mora človeku jeze stisniti pest. To tem bolj, ako vemo, da je taisti dr. Curtius govoril tudi imenom Avstrije, kjer umirajo naši koroški Slovenci enako kakor tužiski Srbi polagoma narodne smrti.

Cujmo, kaj pravi poročilo, izdano nedavno o položaju narodnih manjšin na 582 straneh od Kongresa narodnih manjšin v Ženevi, o položaju koroških Slovencev! Ko ugotovi brezupni položaj jugoslovanske manjšine v Italiji, ki je izgubila vse šole, vsa društva, vse časopise in vse zadrage in ki jo potom sodišče neusmiljeno preganajo, ker hoče Italija v mejah svoje države uničiti sleherni sled slovanske kulture, pravi poročevalec da je:

Tudi na Koroškem hoče iztrebiti slovensko kulturo, samo z drugimi sredstvi. Poskušajo za trajno onemogočiti kulturno življenje Slovencev, uničiti vse kulturne, gospodarske in politične ustanove, ki so si jih Slovenci ustvarili iz lastnih sil in vzdržali tudi po plebiscitu. Res je, društva, zadrage in politične stranke smejo delati, tudi smejo širiti tiskovine. Toda slovenski manjšini grozi pogin na drugem polju: njihovi svojstveni kulturni bojevo odvzeti življensko sposobnost! Povodom desetletnice plebiscita je koroški deželni glavar izrečno povdaril: »V jezikovno mešanem ozemlju se mora vsi znati v izenačeni kulturi!« Za praktično izvedbo »izenačene kulture« obstoja koroški »Heimathbund«, katerega inicijativa je za vse čimbolje merodajna in ki glavno pozornost posveča temu, da onemogoča naraščaj narodnozavedne slovenske inteligence. Zato za zavednega

na dokumente in objektivna opazovanja, ter da pisec ugotavlja, da žive Kočevci politično in nacionalno popolnoma samostojno in mirno življenje in ne prihajajo v nikake konfliktne s Slovenci, smota menda dovolj jasno označiti prilike, v kakoršnih žive slovenske narodne manjšine v državah nemškega naroda in v kakšnih prilikah žive nemške manjšine v drugih, zlasti v naši državi. Dovolj jasno pa je potem tudi za vsakogar, da je Curtiusovo blebetanje v Ženevi o zaščiti narodnih manjšin ostudna farsa in da mu lahko mirne duše zakličemo: pometaj pred svojimi pragom, napravi v svoji državi red!

Mariborski in dneoni drobiž

Odlikovanja.

Danes ob 10. dopoldne so bila izročena odlikovanja, in sicer red sv. Save V. r. naslednjim zaslužnim šolnikom: Matiji Pergerju, šol. upravitelju iz Sv. Jurja v Slov. goricah, Franju Čepetu, šol. upravitelju iz Kamnice, Vekoslavu Fromu, šol. upravitelju iz Spodnje sv. Kungote, Šprajcu Albinu, šol. upravitelju iz zgornje Sv. Kungote, šolski upravitelji iz Selnice ob Dravi Franji Konečnikovi in učitelji od Sv. Barbare v Slov. goricah Katinki Švajger. Ob 11. so bili odlikovani šolniki iz Maribora in sicer: šol. upravitelj Alt Aleksander, šol. upr. Kozuh Mirko, šol. upr. Lukman Ivan, šol. upr. Grčar Viktor, šol. upraviteljica Juvančič Olga, Medved Justina, šol. upraviteljica iz Krčevine pa šolski upravitelj Cvetko Fran in učiteljica Mešček Ana. Odlikovancem je izročil odlikovanja v svoji pisarni g. srezki šolski nadzornik Ivan Tomažič, nadzornik za šolstvo v Mariboru na levem bregu Drave.

Podražitev tobaka.

Uprava drž. monopolov je zvišala cene za tobak in cigaretam kakor sledi: moravski tobak, ki je doslej veljal 300 Din, velja odslej 325 Din, zetski 275 Din (doslej 250), tobak za pipe 100 Din (doslej 80 Din). Cigarete so se podražile: Morava od 300 na 350 Din, Zeta od 250 na 300 Din, Sava od 150 na 175 Din. Cigarete v zavitkih po 20 kosov stanejo: Morava Din 7.50 namestu dosedanjih Din 6, Zeta Din 6 namestu dosedanjih Din 5. Sto cigaret kvalitete Sava bo stalo poslej 17.50 Din (doslej Din 15.—).

Smrtna kosa.

V Gradcu je umrla včeraj Josipina Velej, vdova po strojevodji, stara 64, ki jo bodo danes popoldne prepeljali v Maribor in v soboto pokopali na Pobrežju.

Trg v sredo, 16. septembra.

V sredo so kmetje pripeljali na trg 5 voz krompirja in čebule, kumarc, zeljnatih glav in drugega sočivja, 2 voza lesene in lončene robe, 26 voz sadja, 8 voz sena, 16 voz otave in 21 voz slame. Na trg je prišlo 400 kosov perutnine. Cene so v splošnem ostale nizke, tako pri mesu kakor perutnini, padle pa so zelenjavi in sadju. Krompir se je prodajal po 1.25 do 1.50 Din kg, paradižniki po 1.50 do 2. Din, zeljate glave po 0.50 do 2.— Din, paprika po 0.05 do 0.15 Din, kumarc po 0.20, cvetača po 0.50 do 3.— Din kos. Čebula je bila po 3 do 5 Din kg, jabolka po 3 do 5 Din, slive in češnje po 2 do 4 Din, hruške po 2 do 6 Din, grozdje po 3 do 6 Din, breskve povprečno po 4 do 5 Din kg. Pocenilo se je tudi cvetje. Seno se je prodajalo po 85 do 90 Din, otava po 65 do 75 Din, slama pa po 55 do 60 Din za 100 kg.

Zlata poroka.

Štefan Koren, kletarski delavec, rodom iz Gornje Poljskave in njegova žena Ana, roj. Postružnik sta te dni odhajala v Maribor z zlato poroko. Zlatoporočenca sta še čila in zdrava. Še na mnogo skupnih let!

Beogradska vinska in sadna razstava.

Legitimacije za polovično vožnjo k beograjski vinski in sadni razstavi, ki bo 19., 20. in 21. septembra v Beogradu, se dobe pri Vinarskem društvu za dravsko banovino v Mariboru, Gregorčičeva ul. št. 6.

Vpis v trgovinski register.

V trgovinski register je vpisana Dolne lendavska hranilnica, d. d. v Dolnji Lendavi. Delniška glavnica zavoda znaša 1 milijon Din ter je razdeljena na 2500 delnic.

Gradbeno gibanje

Ana Reiser sme zgraditi avtomobilsko garažo v Gregorčičevi ul. 12. Maninger Ana sme pozidati enonadstropno stavbo v Tomšičevi ul. 26. Schweiger Marija je dobila dovoljenje za zgradbo stanovanjske hiše v Fochovi ul. 23. Ivan in Marijana Zielina smeta zgraditi hišo v Dalmatinski 10. Pleteršek Marija zgradi stanovanjsko hišo v Delavski ul. 30. Peter Peraunik pa v Delavski ul. 32. G. Šarec je dobil dovoljenje za preureditev kavarniških prostorov na Aleksandrovi c. 36.

Mariborska mestna elektrarna prizida in nadzida svoje skladiščne prostore v Frančiškanski ul. 8.

Pučisti se zgrinjajo.

Danes dopoldne je pribežalo čez državno mejo v Maribor zopet 6 heimwehrovskih pučistov. Mislimo, da je teh gostov sedaj že dovolj.

Krušne cene.

Odposlanstvo mariborskih pekov se je vrnilo iz Beograda in pravi, da se je ministrstvo za trgovino pri določanju enotnih krušnih cen za vso državo oziralo predvsem na razmere v državni prestolnici, ni pa vzelo v ozir razmer v Dravski banovini, ki ima zaradi oddaljenosti naše žitnice večje stroške s prevozom moke. Ministrstvo za trgovino je pekovski deputaciji obljubilo, da bo proučilo posebne razmere v Sloveniji in uredilo cenik kakor odgovarja dejanskim razmeram. Na to bo pa treba še nekaj časa počakati.

Velikanski naval pri prodaji cenenejšega mesa.

Pri mestni klavnici Ob brodu seje danes dopoldne vršila prodaja cenenejšega mesa po 5 Din kg. Že v zgodnjih jutranjih urah se je nabrala pri stožnici več stoglova množica, ki je čakala v verigi, kakor ob času vojne, da pride na vrsto. Ljudje so prišli že davno pred 7. uro zjutraj, čeprav se je začela prodaja šele ob pol osmih. Količina mesa je bila kmalu razprodana, prodaja pa je nudila žalostno socialno sliko današnje bede manj premožnih slojev v našem mestu in njegovih predmestjih. Umestno bi bilo, če bi mestna občina priredila takšno prodajo cenenejšega mesa po večkrat, mogoče vsaj dvakrat tedensko. S tem bo zelo vstregla veliki množini revnejšega prebivalstva.

Popravila na mariborskem magistratu. Mariborsko magistratno poslopje je že delj časa v popravilu. Predelujejo ga od zunaj in znotraj. Izdana je naredba, da se odslej stožnice ne bodo več smele postavljati pod oboke prehoda na Rotovski trg. Prodajalke bodo morale odnašati stožnice domov ali pa jih bodo morale shranjevati drugje.

Redka lovska sreča.

10. tm. je g. Josip Hittel, brodar pri Št. Lovrencu ob Pohorju ustrelil krasnega ribjiga orla (Pandion haliaetus), kateri meri z odprtimi krili 1.72 m. Domovina te ptice, katero je pri nas redkokdaj videti, je Črno morje in trate doline Donave. Ptica bo razstavljen nagačen v delavnici Jos. Ziringerja v Strossmayerjevi ulici št. 6.

Zima se bliža.

14. t. m. je bilo videti na poljih pri Rogoz 6 divjih gosi, kar znači, da bo letos zgodnja zima.

Stavbna dovoljenja.

Mariborski mestni svet je izdal naslednja stavbna dovoljenja: Franju Majer za zgradbo enonadstropne vile v Viharijevi ulici, Fr. Schoperju za gradnjo visokopritlične hiše v Aljaževi ulici, Hilidi Žitnik in Jos. Heinzu za gradnjo enonadstropne hiše v Gregorčičevi ulici. Dovoljena je preureditev prostorov v Koroški ul. št. 1 v poslovne lokale.

Cene slivam.

Centralni odbor za sadje razglašja, da so se cene slivam nekoliko popravile. V Brčkem kupujejo slive sedaj po 2 Din kg. Ta cena gre na račun boljše kakovosti.

Izvoz sadja v septembru.

Po podatkih centralnega odbora za sadje je znašal izvoz našega prevoznega sadja od 1. do 13. t. m. preko Maribora 3 vagona na Dunaj, 1 vagon na Češkoslovaško in 7 vagonov v Nemčijo.

S svinjskega sejma.

Na svinjski sejem 11. septembra t. l. so pripeljali 375 svinj. Cene so jim bile: za mlade prašiče od 5 do 6 tednov 50 do 80 Din za kos, za 7 do 9 tednov stare 90 do 100 Din, za 3 do 4 mesece po 150 do 200 Din, za 5 do 7 mesecev 300 do 400 Din, za 8 do 10 mesecev po 420 do 500 Din, za 1 leto stare 600 do 900 Din. Kg žive teže svinjskega mesa se je prodajal po 8 do 9 Din, kg mrtve teže pa po 10 do 12.50 Din.

Orkester Kraljeve garde iz Beograda v Mariboru.

Kakor smo že poročali, priredi orkester 80 godbenikov Kraljeve garde iz Beograda v začetku oktobra velik koncert v dvorani Union. Opozarjamo na ta redek umetniški dogodek.

Brezplačen premog za sokolske telovadnice.

Finančni minister je v sporazumu s prosvetnim ministrom podpisal pravilnik o brezplačni dobavi premoga iz državnih premogovnikov za Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. Premog je namenjen kurjavi sokolskih telovadnic.

Zasebni in avtonomni nameščenci.

Pripravljalni odbor društva zasebnih in avtonomnih nameščenec v Mariboru sklicuje za soboto, 26. t. m. ustanovni občni zbor v mali dvorani Nar. doma II. n. Namen novega društva je, združiti v sporazumnem delu zasebne in avtonomne nameščence moškega in ženskega spola v stanovsko organizacijo, ki bo stala nad strankami in političnimi vplivi.

Godbeno društvo Lira v Mariboru.

pričenja svojo novo sezono v pouku naraščaja in godbenikov. Kapelnik g. Alojzij Polič, ki se je iz Strossmayerjeve preselil v Koroščevo ulico 43, bo ob sredo in sobotah od 14. do 18. ure poučeval deklice in dečke v igranju na klavir in gosli v najetem lokalu v Narodnem domu, ob torkih in petkih pa ob urah v svojem stanovanju. Starši, ki želé dati izvežbati svoje otroke v glasbi, so vabljeni, da jih privedejo čimprej k vpisovanju ali pa v Narodni dom, kjer izvedo za lokal prihišnici. Učenci so lahko v godbi začetniki ali pa taki, ki so že več ali manj napredovali. Honorar bo zmeren, za dober uspeh se jamči.

Znižane vozne cene za brezposelne delavce.

1. oktobra stopi v veljavo nov pravilnik o znižani vožnji za brezposelne delavce. Delavci, ki potujejo, imajo po tem pravilniku pravico do polovične vožnje v III. razredu in tudi v III. razredu na ladijah, ki so v državni lasti. Ugodnost uživa pa le tedaj, če potujejo v svrhu iskanja dela, odnosno nastopa službe. Potrebna izkazila bodo izdajale borze za delo, njih podružnice in ekspoziture, kjer pa teh ni, jih bodo izstavljale občine in glavarstva. Delavci bodo morali imeti s seboj delavsko legitimacijo in fotografijo.

Mohorko priznava dalje.

Z zvezi s svojimi zadnjimi razkritji je morilec Mohorko priznal, da je prejel samokres, s katerim je bil streljal na Fingušta, od posestnika Šumandla v Limbušu. Šumandl ga je bil tudi posvetil v kupčijske tajne Fingušta, ki je bil tisti dan, ko je padel morilec v roke, imel dobre poslovne uspehe. Na podlagi tega je bil Šumandl, ki je bil že svojčas aretiran, ker je prikrival, kje se nahaja Mohorko, zopet odveden v policijske zapore. Zaslusuje ga okrožno sodišče. Če je dati za njim Mohorkovim izjavam kaj vere, bo pokazala bližnja prihodnost.

Nezgode.

V sredo dopoldne je padla poldrugoletna Ivanka Punčoh na Pobrežju v škaf vroče vode. Opekla se je na levi strani života. Isti dan je nosil 15 letni posestnikov sin Jože Božnik iz Sv. Kungote opeko na krov. Na lestvi mu je spodrsnilo in je padel na tla. Dobil je težke poškodbe na levi ključnici. Oba ponesrečenca so oddali v mariborsko bolnišnico.

Slabost je napadla

v sredo dopoldne na Slomškovem trgu 52letno Ivano Črnologar, stanujočo na Pobrežju št. 3. Obležala je v nezavesti in so jo prepeljali v bolnišnico.

Radi hazardiranja

je bil sinoči krog 20. aretiran delavec Ivan Sch. Prijavil ga je njegov igralski tovariš F. J., ki trdi, da mu je Sch. z nepravilno igro v 15 minutah odigral 45 Din.

Kratek stik

so povzročili včeraj pop. v Dravski ulici otroci, ki so vrgli palico na električno žico, napeljeno čez ulico v gostilno Planinc. Električno podjetje ima nekaj škoda.

Z drevesa je padel.

Nad 60letni posestnik Andrej P. iz Čretnika pri Polčanah je imel te dni nesrečen dan. Že kajkrat je obiral sadje s svojih in drugih dreves pa se mu do tega časa ni nič hudega pripetilo. To pot pa, ko je obiral breskve v domačem sadovnjaku, je nenadoma izgubil ravnotežje. Priletel je na tla in to tako nesrečno, da si je natri nogo v stegnu. Naha se v domači zdravniški oskrbi ter bo priklenjen za več dni na posteljo.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravnih »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja vedo, da »Franz Josefova« voda dobro služi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strašna nesreča pod cirkularko.

Žena studenčnega mojstra Alojzija Sinkovič je davi okrog 9. izpred cirkularne žage, ki je žagala drva na Kralja Petra cesti v Studencih, pobirala drva. Pri tem je prišla z glavo preblizu cirkularke, ki jo je zagrabil in ji glavo strašno razmesarila. Tudi lobanja je prebita. Nesrečno ženo, ki je stara komaj 24 let, so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Karamboli.

Davi okrog 9. sta vozila pekovska vojenca Franc Šprah in Al. Vrečič po prepovedanih ulicah. Prvi je privozil po ulici Ob jarku proti Vetrinjski, drugi pa po Vetrinjski proti Grajskemu trgu. Na voglu obeh ulic sta trčila in padla. Šprahovo kolo je dobilo nekaj poškodb, druge nesreče ni bilo. — Sinoči okrog 20. pa sta trčila s svojimi vozili soferja Bog. Goriak in Ferdo Božič. Prvi je privozil po Masarykovi ulici proti Teznu, drugi pa iz dr. Vrstoškove ulice. Na križišču sta s polno brzino zadela drug v drugega in sta oba avta poškodovana. Oba dolžujeta krivde drug drugega. Goriak trdi, da Božič ni dajal znakov in da je vozil prehitro, Božič trdi nasprotno. Tudi priče izpovedujejo zelo različno. Goriak pravi, da ima 20.000, Božič pa, da ima 6000 Din škode.

Tatvine.

Posestniku Cirilu Brezniku iz Sp. Hoč je včeraj iz veže hiše št. 12 na Aleksandrovi cesti izginilo kolo znamke »Baster«. — Polkovnik v p. Vladimir Vrhovac je včeraj okrog poldneva kupoval sadje na Glavnem trgu in je pri tem pri stožnici pozabil svoj dežnik. Ko se je vrnil par minut kasneje zopet k vozu, dežnika ni bilo nikjer več. — Soferju pri električnem podjetju Štefanu Beribaku je iz njegovega stanovanja v Frančiškanski ul. 8 nekdo iz nezaklenjene omare odnesel svilen žensko bluzo in svilene ženske nogavice.

Cefrtek

Cefrtek

!! Svengali !!
Z novimi misterioznimi eksperimenti
Velika kavarna

IV. Heričgo ml., Maribor, Koroška c. 15, izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema v to svrhu spadajoča dela in po pravila po najnižji ceni.

Obiščite Palais de Danse!
Izvršten spored!!

TK »Triglav«

priredi dne 20. 9. vrtno veselico s plesom pri »Lovskem domu«. Začetek ob 14. uri, vstop prost. Zanimiv spored.

Kegljišče pri Senici,

Tattenbachova 5 zaradi popolne preureditve nekaj dni zaprto.

Poslano

K vprašanju narodnega gledališča.

Podpisani sem uvidel, da sem v svojih člankih, kakor sta bila objavljena v »Slovencu« od 19. 7. 1931 in v »Večerniku« od 18. 7. 1931 pod gornjim naslovom glede g. dr. Pavla Strmška v Mariboru žal zašel v osebnosti. Nikakor namreč ne odrekam gosp. dr. Strmšku strokovne sposobnosti in pravice za gledališko kritiko in vem, da se njegova tozadevna izvajanja v Mariboru splošno upoštevajo, kajti o umetniški izobrazbi dr. Strmška nikakor ni mogoče dvomiti. Članek, na katerega sem odgovarjal, sem sprva tolmačil napačno. Sedaj sem se prepričal, da je pisan v najboljšem namenu tako za mariborsko gledališče, kakor za njegovo umetniško osebo.

PAVEL RASBERGER.

član mariborskega nar. gledališča.

Domače vesti

Otvoritev avtobusne proge Maribor - Št. Ilj - državna meja

Mestni avtobusni promet v Mariboru tvori dne 19. t. m. avtobusno progo Maribor - Št. Ilj - državna meja začasno ob sredah, sobotah, nedeljah in praznikih.

Odhod iz gl. trga 7.30 in 12.15 oziroma iz gl. kolodvora 7.35 in 12.20 z dohodom v Št. Ilj - državna meja ob 8.20 in 13.05.

Odhod iz Št. Ilja - državna meja ob 8.30 in 14.30, prihod v Maribor gl. trg ob 9.20 in 15.20.

Na navedeni progi obstoji avtobus na postajah Košaki, Pesnica, Jelenče, Cirknica, Strihovec in na kolodvoru v Št. Ilju. Vozna cena Maribor - Št. Ilj - državna meja za osebo Din 10.—, za vsa druga postajališča pa na bazi Din 0.80 za 1 kilometer.

Ob zgoraj navedenih dneh odpadejo dosedanje vožnje na progi Maribor - Pesnica, medtem ko za ostale dneve t. j. v ponedeljek, torek, četrtek in petek ostane dosedajni vojni red še v veljavi. Avtobus ima dopolne zvezo z avstrijsko avtobusno progo v smeri Gradec in Radkova.

Gremijalna trgovska nadaljevalna šola v Mariboru

Šolsko leto 1931-32.

Vpisovanje v vse razrede se vrši v četrtek 1. oktobra od 8. do 10. ure v prihodstvenem kabinetu drž. trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1 I., vrata št. 31, ponavljalni in sprejemni izpiti pa 2. in 3. oktobra.

K vpisovanju naj prinese vsak učenec oz. učenka rojstni list, zadnje šolsko izpisevalno, po dve izpolnjeni rodovnici in potrdilo o plačani delni šolnini v znesku Din 150.—. Rodovnice in potrdila se dobe v tajništvu trgovskega gremija, Jurčičeva ul. 8.

V I. razred se sprejemajo brez izpita vajenci, ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj 2 razreda srednje ali meščanske šole. V II. razred se lahko vpišejo vsi oni, ki so dovršili s povoljnim uspehom najmanj 3 razrede srednje ali meščanske šole. Kdor pa ima manj nego dva razreda srednje ali meščanske šole, se mora brez pogoja podvreči sprejemnemu izpitu za vstop v I. razred.

Ob tej priliki opozarjamo, da smatra odbor trgovske nad. šole kot upravičene za obisk te šole le one učence, katerih gospodarji so upravičeni imeti trgovske vajence in so tudi vpisani pri trgovskem gremiju.

Dimnikarski ometalni okraji.

1. oktobra t. l. stopi v veljavo nova razdelitev mesta Maribora v 3 dimnikarske ometalne okoliše. Od navedenega dne naprej bosta v vsakem okolišu smela pometati izključno ona 2 dimnikarska mojstra, katerima se je dodelil dotični okoliš in sicer: V I. dimnikarskem ometalnem okraju: Martin Ertl in Marija Jurčko; v II. dimnikarskem ometalnem okraju: Ljudevit Pücelj in Josip Racek; v III. dimnikarskem ometalnem okraju: Franc Koržija in Franjo Ratej. Posamezne okraje tvorijo: I. dimnikarski ometalni okraj severno-zapadni del mesta, ki meji na vzhodni strani ob črto: Vrazova ulica - Jugoslovanski trg - Grajska ulica - Grajski trg - Vetrinjska ulica - Jurčičeva ulica - Gosposka ulica - državni most in sega na južni strani do Drave. II. dimnikarski ometalni okraj severo-vzhodni del mesta, ki meji na zapadni strani ob črto: Vrazova ulica - Jugoslovanski trg - Grajska ulica - Grajski trg - Aleksandrova cesta - S odna ulica in sega na južni strani do Drave. III. dimnikarski ometalni okraj ves ostali del mestnega področja. Gorenja razdelitev je obvezna za dimnikarske mojstre kakor tudi za hišne posestnike.

Mariborsko gledališče

Gledališki abonenti se sprejemajo

še do četrta, 24. tm. Ker poteče rok za priglase lanskim abonentov na lanske seanse danes, so od jutri naprej vsi sedeži na razpologo. Kdor si še želi boljših sedev, se naj požuri, ker vlada letos za

Grozdje kot zdravilo

REDILNE IN SHUJŠEVALNE KURE.

Že od nekdaj je bilo grozdje priljubljeno ne samo kot sočen sad, ampak tudi kot zdravilo. Odkar pa je začela dieta igrati tako veliko vlogo v moderni terapiji, so mu posvetili strokovnjaki še večjo pozornost. V fiziologiji prehrane tvori dandanašnji naravnost ogromno poglavlje.

Grozdje nas podpira pri izmenjavi snovi. Takšne kure, ki se vrše pod zdravniškim nadzorstvom ali tudi brez njega, so jako koristne za organizem. Največje važnosti je dejstvo, kje se grozdje uživa. Uvoženo grozdje nima n. pr. nikoli takšnega učinka kakor nabrano, ki se povzije takorekoč na licu mesta, kjer je raslo. V tem primeru lahko vzporedimo grozdje z mineralnimi vodami: tudi te se lahko pijejo drugje, kakor so jih natočili, njih učinek pa je slabši kakor pri izviru.

Kako pa postopajmo pri kuri z grozdom? Neko staro zdravniško pravilo veli: »Kadar se zdraviš z grozdom, opusti vse posle, počivaj kolikor mogoče in miruj, da ti bo kura res nekaj koristila.«

Učinek grozdja na organizem ima marsikatero skupnost z učinki drugih vrst sadja. Grozdje je n. pr. zelo bogato na sledkorju, a zelo revno na beljakovinah, maščobe pa sploh nima. Od mineralnih sestavin prevladujejo v njem kalijeve soli, pa tudi apno in fosforova kislina, prav tako magnezija in železo. Komur torej primanjkuje teh snovi, jih bo dobil v obilni meri v grozdu.

Kdor se zdravi z grozdom, naj ga povzije dnevno 1 do 2 kg. S to množino dobi organizem dovolj hraniva. Črevesje se zaradi sladkorne vsebine grozdja poživlji in njegovo delovanje pospeši. Kdor je grozdje z rni in s kožo, še pospešuje delovanje črevesja. Vendar tega v načelu ni priporočati, vsaj ne v tistih primerih, kjer je človek bolan na želodcu ali črevesju. Edinole pri večjih količinah grozdja samo pospešuje delovanje črevesja, neobhodno pa to v vsakem primeru ni.

Spomenik izumitelju šivalnega stroja

Na Dunaju bodo v kratkem odkrili spomenik, posvečen navadnemu krojaču Josefu Maderspergerju, ki velja za pravega izumitelja šivalnega stroja. Madersperger je bil prišel l. 1790. s Tirolskega na Dunaj in si je osnoval krojaško obrt. Pri svojem delu pa je bil spoznal, da se z ročnim delom pri šivanju prepočasno napreduje. Zato je začel graditi pripravo, ki naj bi nadomestila šivanje z roko. V svoji izumiteljski vnetosti je res spravil konstrukcijo šivalnega stroja precej daleč in še danes sloni princ šivanja na dvema nitima in s šivanko, ki ima uho na spodnjem delu, na njegovem načelu. Prevzeli so ga vsi poznejši graditelji tehnično popolnejših šivalnih strojev.

Madersperger je že l. 1814 vložil prošnjo za priznanje in patentiranje svoje iznajdbe. Oblasti so mu ugodile in izum je bil l. 1815. patentiran na Dunaju. Mož pa je bil siromak in ni imel denarja, da bi začel izdelovati šivalne stroje v velikem obsegu. Tudi denarnih mogotcev ni mogel pridobiti za svojo iznajdbo. Sam pa je šival na lastnem šivalnem stroju in je umrl v jako bednih razmerah. Njegov model, prvi svoje vrste, stoji še danes v Tehniškem muzeju za obrt in industrijo na Dunaju.

Več sreče od Maderspergerja je imel Amerikan Howe, ki se je rodil šele štiri leta potem, ko je imel Madersperger v rokah patent za svoj izum. Začel je graditi šivalne stroje po Maderspergerjevih načelih in je našel v Izaku Singerju moža, ki je pomagal njegovemu izdelku ne le do tvorniške izdelave, ampak tudi za razširitev po vsem svetu.

Samomor očeta radi sramote sinov.

V vasi Pyr pri Varšavi sta bila oba sina uglednega kmeta Ščota aretirana radi suma, da sta izvršila neke tatvine. Očeta je to tako spravilo v obup, da si je polil obleko z bencinom, zažgal in v strašnih mukah umrl.

Pri kurah z grozdom se začne sadje uživati najprej v manjših količinah, ki se polagoma stopnjujejo. Tako doseže bolnik sčasoma 1 do poldrugi kg, pozneje pa celo 3 do 4 kg grozdja dnevno. Ta množina se praviloma razdeli na 3 do 4 obroke. Kdor more, naj je grozdje že zjutraj na tešče.

So pa ljudje, ki grozdje s težavo uživajo, vsaj velikih množin ne prenesejo, ker ga težko prežvečijo, če je koža jagod pretrda. Takšni naj zelo pazijo na nego ust in dlesna. Pa tudi tisti, ki se v tem pogledu nimajo pritoževati, naj ne zanemarijo izpiranja ust in umivanja zob pri grozdni kuri. Najprimernejše je izpiranje ust z alkalčno vodo.

Za tistega, ki dela grozdno kuro, je zelo važno, kako si spričo zavzivanja grozdja uredi ostalo prehrano. Vode naj pije kolikor mogoče malo, a tudi druge pijače velja omejiti na najmanjšo mero. Mleko, smetana in podobno je z grozdom v veliki opreki, zato ni priporočljivo ob istem času.

Grozdne kure so dvojne, debelilne in shujševalne. Kdor napravi grozdje za poglavitni del svoje hrane, se ne bo skoro nikoli nasitil in se bo polagoma sušil. Za tiste, ki inklinirajo k obilnosti, so torej takšne kure kaj priporočljive. Razbremenile jih bodo posebno v toščici. Tisti, ki so suhi in se hočejo zrediti z grozdom, pa si morajo prehrano urediti tako, da poleg običajne hrane, ki vpliva na redilnost, uživajo še grozdje. V takšnih primerih grozdje redi.

Grozdne kure se z največjim pridom uporabljajo v primerih lenega črevesja in pri raznih obolenjih želodca. Zlasti želodčna nervoznost ima v grozdu zakrknjenega sovražnika. Pa tudi pri putiki in pri boleznih obisti je grozdje dobro došel zdravilni činitelj.

Grozdna kura je najprijetnejša v lepem vinorodnem kraju, celo ob morju in pomaga človeku ne le v obnavljanju telesnih moči, ampak tudi ugodno vpliva na higieno živcev.

Zaželjena princeska

Ko se je l. 1905 ločila Norveška od Švedske in postala samostojna država, je izvolila pretežno večina za kralja danskega princa Karla. Slednji je zasedel prestol pod imenom Haakona VII kot prileten mož. Prestolonaslednik, njegov sin, je lani dobil hčerko, princesino Ragnhildo. Ni mogoče popisati navdušenja, ki je zavladalo v deželi po tem dogodku. Če bi se bil rodil sinček, bodoči prestolonaslednik, ne bi bili Norvežani tako veseli.

Minilo je namreč že 600 let, odkar je imela Norveška pod Haakonom V. svojo zadnjo princeso. Ženske, ki nosijo njeno ime, so ustanovile posebno zvezo in poklonile princesi dragocen platinast križec z dragulji. Pred kratkim je bila mala Ragnhilda stara eno leto. Dnevnik so prinesli njene najnovejše slike. Prestolonaslednikova palača se je spremenila v pravo pošto pisarno, toliko čestitk in daril je dospelo iz vseh krajev. Same cvetke so napolnile veliko dvorano. Ta dan so razprodali vrtnariji v Oslu vse svoje cvetlice, ki so bile poklonjene mali princesi.

Časniški raznašalci se organizirajo.

V Zagrebu je nad 300 časniških raznašalcev, večinoma revežev, vojnih in drugih invalidov, mladih in starih, moških in žensk. S težkim trudom si služijo svoj borni kruh. Sila razmer jih je privedla na misel, da bi se organizirali. V nedeljo so imeli konferenco, na kateri so ustanovili podporni fond svoje organizacije. Pristopilo je doslej že nad 200 raznašalcev. Oskrbeli si bodo tudi potrebne uniforme, da bodo tudi na zunaj izgledali bolj dostojanstveno napram občinstvu.

Kolera v Iraku.

Epidemija kolere, ki že delj časa grasi v francoskem Iraku, se širi vedno bolj proti severu. V Amari so našle oblasti 61, v Hamaru pa 42 smrtnih primerov. Na celokupnem ozemlju Iraka so doslej ugotovili 730 smrtnih primerov zaradi te bolezni.

Sport

Medmestni tenismatch Gradec-Maribor.

Tenis sekciji ISSK Maribora in SK Rapida sta organizirali medmestni tenismatch Gradec-Maribor, ki se bo vršil v soboto dne 19. t. m. popoldne in v nedeljo dne 20. tm. v Mariboru. Prireditelj bo nedvomno največja v letošnji sezoni v Mariboru. Nastopili bodo po 12 gospodov in po 6 dam.

Barve mesta Maribora bodo zastopali naslednji gospodje: Hitzl, Leyrer, Poš, dr. Blanke, Holzinger, W. Halbärth, Voglar, Mastek, Hofer, Loos, inž. Kiebach, Babič; rezerve: Fabijan, Mešiček in inž. Mies. Dame: dr. Krausova, dr. Ravnikova, Babič, Lirzer, Hribar, Felber; rezerve: M. Halbärth in Gregorc.

Graška reprezentanca bo sestavljena iz najboljših tenis igralcev, med njimi dr. Schürer, Riekh, dr. Böhm. Sodelovala bo tudi prvakinja Avstrije ga. Deanino.

Tekme se bodo vršile na teniških igriščih ISSK Maribora.

Ilirija - Železničar.

V nedeljo dne 20. t. m. se odigra v Mariboru zelo važna tekma in sicer se srečata v tekmovalstvu za prvenstvo LNP ljubljanska Ilirija in SK Železničar. Torej stojimo zopet pred važnim dogodkom. Kakor doznamo, bo Ilirija nastopila v nekoliko spremenjeni postavi in sicer bo v napadu igral Doberlet, ki zadnjo nedeljo ni nastopil. Tudi v krilski vrsti bodo nekateri igralci zamenjani, tako da bo prodornost teama znatno večja. Železničarji stojijo pred precej težko nalogo. Moštvo je sicer v Ljubljani pokazalo izredno ambicijo in borbenost, toda trije igralci so bili tako blesirani, da najbrže ne bodo mogli v nedeljo nastopiti in bo vodstvo Železničarja primorano postaviti rezerve. Vkljub temu pa upamo, da bodo domačini predvajali nogomet, ki bo vodil do zmage.

Tekma se vrši ob 16. na igrišču ISSK Maribora in sicer ob vsakem vremenu.

Mariborčani na lahkoatletskem tekmovalstvu v Zagrebu.

Jutri pričnejo v Zagrebu lahkoatletske borbe, ki bodo trajale tudi v soboto in nedeljo in ki naj bodo nekaka priprava na letošnje balkanske igre, ki se bodo vršile od 4. do 7. oktobra v Atenah. Tekmovalju so se prijavili najboljši klubi Zagreba: Concordia, Hašk, Maraton in Makabi, iz Ljubljane: Primorje in Ilirija, iz Beograda BSK in Jugoslavija, iz Pančeva Pančevački SK in iz Maribora SK Železničar. Železničarji bodo zastopani po Podpečanu, ki bo startal na 5000 in 10.000 m in po Stropniku, ki bo tekmoval na 100 in 200 m.

Turnir za pokal tvrčke Franc Korman.

V nedeljo, 20. sept. priredi teniška sekcija SK Železničarja interni klubski turnir za prehodni pokal tvrčke Franc Korman, Maribor, in za prvenstvo kluba. Prvo- in drugoplasirani v vsaki konkurenci dobijo darila. Turnir se prične ob 8. uri zjutraj.

SK Železničar, nogometni odsek.

Danes, v četrtek dne 17. t. m. ob 18. na igrišču važen sestanek vseh igralcev. Udeležba obvezna. Načelnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Nedeljske tekme sodijo sledeči gg. sodniki. Prvenstveno tekmo Svoboda-ISSK Maribor rez. g. Nemec; prijateljsko tekmo Rapid rez. - Železničar rez. g. Vesnaver; prvenstveno tekmo Mura-Rapid v Murški Soboti g. Bergant. Sodnika za prvenstveno tekmo Ilirija-Železničar določi ZNS.

Višji alimenti — zaradi Noblove nagrade.

Sinclair Lewis, znani ameriški pisatelj, je dobil lani Noblovo nagrado. Sedaj ga je raditega najvišje sodišče obsodilo na zvišanje alimentov, ki jih mora plačevati svoje prvi ženi, od 40 na 100 funtov mesečno. Značilno je, da mu je l. 1930 sodišče te alimente znižalo od mesečnih 200 na 40 Din.

Zarubljen dojenček.

V vasi Patruer pri Kišinevu je prišel sodni izvrševalec v hišo kmeta Jona Savila, da izvrši eksekucijo. Ker ni našel ničesar, kar bi mogel zarubiti, je enostavno zarubil in odnesel seboj deset mesecev starega otroka.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

Mihael Dolnik je bil ravno v sadonosniku nedaleč od hrama, kjer je ogledoval mlada drevesa posebno plemenite vrste.

Z veliko nežnostjo je opazoval vsako drevesce, aravnal vsako vejico, če ni rastle prav ter odstranil škodljive pogajinke.

Pri tem delu so ga zalotili došli trije sosede.

»Pač vedno pri gospodarstvu,« spregovori kot prvi Mlinar po običajnem pozdravu.

»To je naš poklic,« odvrne Dolnik ter se prijazno nasmeje. »Moje največje veselje je gledati, kako se drevo razvija in kako je hvaležno, če ga skrbno negujemo.«

»Se pa tudi vidi, kako vse lepo raste,« meni Oblak, »drevesa tudi ubogajo svojega gospodarja in se kažejo hvaležna za vso ljubezen.«

»Imaš prav,« se nasmeje Dolnik, »če bi le tudi ljudje to spoznali ter se držali reda, potem bi bilo življenje prijetno.«

»Pravo besedo si izgovoril Dolnik,« reče veselo Potočnik. Če bi bili vsi taki kakor si ti, bi se tudi vsak rad podvrnil tvoji besedi.«

»No glej Dolnik, Potočnik je začel na pravem mestu,« povzame Mlinar. Kaj bomo dolgo govorili, kar na kratko povem: »V kratkem bo volitev župana, in ti si naš mož, tebe bomo volili.«

»Tako je,« pritrđita Oblak ter Potočnik, »zato smo prišli, da ti sporočimo željo vseh trehno mislečih Stružanov.«

»Kaj, mene hočete imeti za župana,« reče Dolnik ter si pogladi čelo. »Iz tega ne bo nič, saj veste, da mi že gospodarstvo samo dela toliko skrbi, sedaj bi si pa naložil še ta križ na rame.«

»O Dolnik, tako ne boš govoril, poseže vmes Oblak,« Res imaš skrbi, imaš pa tudi izvrstno pomoč, ali nimaš sina Toneta, ki ti pomaga nositi težko breme?«

»Da, da, je že res, toda on je še mlad in tudi ne zmore vsega,« ugovarja Dolnik ter se resno zamisli.

»Nobenih skrbi si ne delaj, Tone je resen fant in ti mu lahko daš navodila, sicer pa županstvo tudi ne bo zavzelo vseh tvojih moči. Glavna stvar je, da imamo moža, ki se bo zavzemal za naše pravice in ki se tudi zna postaviti.«

»E, saj imate druge, recimo ti Mlinar ali pa Oblak, saj ste vi tudi odlični možje.«

»Le nikar nas ne hvali preveč,« sta se branila oba, »za ta posel si sposoben le ti, zato moraš biti ti naš župan.«

»Meni ni zato,« odvrne Dolnik.

»Tako,« reče Mlinar, »ravno ti si mož, katerega spoštujemo vsi, kateremu zaupamo vse posle, ti si, ki spoštuješ našo vero ter naš jezik. Ali hočeš, da naj postane župan človek, ki škili k ljudem, kateri zasmejujejo naš jezik in imajo nas kmete za manj vredne.«

»To ne bo nikdar,« odvrne Dolnik, »nobeden Stružanov ne bo takšen.«

»Pa je eden, ki bo to storil,« pravi Mlinar.

»Kdo je to,« vpraša Dolnik.

»Ni treba dolgo misliti,« reče Oblak, »prav blizu je.«

»Pa vendar ne Cestnik?«

»No gotovo,« odgovorijo vsi naenkrat.

»Kaj, Cestnik resno misli postati župan,« reče Dolnik ter sklence roke, »slišal sem sicer nekaj takega, toda imel sem vse le za šalo, tega ne morem verjeti.«

»Pa je res,« pritrđi Mlinar.

»Iz česa sklepaš to,« vpraša Dolnik nekoliko razvnet.

»Poslušaj dragi,« pravi Oblak, »se vidi, da ne hodiš dosti okrog, zato ti moramo odpreti oči.«

»In povedali so mu vse, kako delajo tržani na to, da bi dobil Cestnik to častno mesto in kaj se vse počenja v njegovi gostilni v dosego tega namena.«

»A tako je ta stvar,« reče nazadnje Dolnik, »seve, zadeva je resna.«

»Zato pa je naša dolžnost, da si izberemo moža, ki bo preprečil te načrte in to si ti, Dolnik, zato te prosimo, ne odbij naše prošnje, vsi pošteni Stružani te prosijo.«

Dolnik se trenutno zamisli, nato pa vzravna nekoliko upognjeno glavo, pogleda vse tri sosede ter reče odločno: »Cestnik ne bo župan občine Struge, zato sprejemam častno ponudbo.«

»O saj smo vedeli, Dolnik, da si mož na pravem mestu,« rečejo vsi trije, »hvala ti, da si ugodil naši prošnji.«

»Velja,« pravi Dolnik ter krepko stisne vsem trem roko.

Podali so se v hišo na Dolnikovo prijazno vabilo in tam v posebni sobi še razmotrivali to in ono, kar je bilo v zvezi z volitvami župana.

Kmalu se je zvedelo med volilci občine Struga in seve tudi med tržani iz Huma, da se vrši prihodnjo nedeljo shod pri Severju, ker se je dal Dolnik pogovoriti, da se hoče potegovati za mesto župana.

Trgovca Planinšek je takoj šel s svojimi prijatelji k Cestniku, da se z njim posvetuje o korakih, ki bi jih bilo treba napraviti proti tem nasprotnikovim naklanam.

Priti so morali tisti večer vsi Cestnikovi pristaši, ki so se tudi kaj radi odzvali vabilu, saj bilo je vroče tisti dan in vedeli so, da ne bo zastoj. Dobili so povelje, da morajo iti od hiše do hiše ter pridobiti kolikor mogoče veliko volilcev, ki naj pridejo prihodnjo nede-

lo k Severju, za pijačo in jed ni treba jemati denarja seboj, za vse bo preskrbljeno.

Tisto noč so pri Cestniku še dolgo sedeli skupaj in dosti se je spilo vina na račun bodoče zmage.

V.

Volilni shod.

Ljudje ostrme, odrtnik se zgrozil
In stresa od straha se kot trepetlika,
Neznaneva grožnja mu v uhu šumi
Kot kletev strašna Vsesodnika.

Gregor

Bilo je neko nedeljo popoldne meseca avgusta po večernicah, ko se je zbrala pod košato lipo Severjeve gostilne večja množica možkih. Tam v kotu so sedeli Miha Dolnik in že znani njegovi prijatelji Oblak, Mlinar, Potočnik ter še več drugih uglednih kmetov in manjših posestnikov. Bili so vsi resnega obraza, iz katerega jim je odsevala samozavest in trdna volja.

Niso dosti govorili med seboj, opazovali so bolj drugi del gostov, ki se je zbiral na spodnjem delu. Bili so nekateri manjši posestniki iz občine Struga, pomešani z mlajšimi ljudmi iz trga. Videti je bilo, da so že precej pogledali v kozarec, kajti temu in onemu je že žarelo lice od zavžite pijače.

Posmehovali so se, delali neslane dovtype, tu in tam je kateri tudi prav izzivač pogledal na skupino resnih mož, ki se niso brigali za predrzno obnašanje, teh ljudi ter se mirno pogovarjali med seboj.

Zdajci se je zaslišalo sem od spodnje družbe glasno klicanje: Cestnik gre, Cestnik je že tukaj!

Nekateri so mu šli naproti, med temi tudi kočar Svedrovec, ki je bil stalen gost pri Cestniku in zaradi tega tudi največ zapisan zadaj na dverih, tako, da od njegove kočice ni bilo dosti več njegovega.

»Živijo Cestnik, živijo naš bodoči župan,« je klical Svedrovec ter se pri tem ponovno opotekel sem in tja. Od daleč je že prožil roko prihajajočemu Cestniku. Le temu očividno ni bilo prav prijetno, da ga je ravno ta pozdravil kot prvi, toda danes je moral biti z vsemi prijazen in tako je tudi Svedrovca stisnil roko ter se branil ponujane mu časti, češ:

»Saj še ni tako daleč, saj še niso bile volitve, kako se še vse drugače zasuče.«

»Kdo to pravi,« se raztogoti Svedrovec ter se od pijanosti skoraj zaleti v Cestnika. »Kdo bo drugi izvoljen kakor ti, saj si najbolj pameten in z gosposko tudi znaš govoriti, celo tako, da nobeden drugi nič ne razume.«

»Tako je, Svedrovec ima prav, so pritrđili drugi njegovi pristaši. Mi te bomo volili, kdo pa se bo upal nastopiti zoper nas!«

»Saj so tihi kakor mutci, nobeden se ne upa spregovoriti,« meni Burjan ter izzivalno pogleda proti mihi, kjer je sedel Dolnik.

Iščem dobro meščansko hrano
v sredini mesta za 5-6 oseb. Ponudbe
na upravo lista pod »Dobra hrana«.

Sobo, lepo opremljeno,
s posebnim vhodom, s souporabo, ko-
palnice, oddam gospodu. Cvetlična ul.
št. 13. I. 2719

Dijake
sprejem na stanovanje in hrano v
banovinski hiši. Naslov v upravi lista.

Izučena šivilja
išče mesto varuhinje k otrokom boljše
družine. Ponudbe pod »Vestna« na u-
pravo lista. 2716

Veliko stanovanje
s parketi — dve sobi, 2 kabineta v no-
vi villi, za 700 Din, eventuelno tudi
razdeljeno na dve stanovanji oddam
snažnim družinam. Vprašati: Koseskega
ulica 41. 2720

Zmožne dame in gospode,
ki obvladajo popolnoma slovenski in
nemški jezik, se sprejmejo za dobro-
i doč predmet. Predstaviti se je v sre-
do od 9. do pol 12. ure v Wildenrainer-
jevi ulici 8 III, vrata 15. 2692

Telovadni razpored Sokola-Matice v Mariboru.

Oddelek	Telovadnica	Dan	Ure
Člani mlajši	Krekova ulica	Torek Petek	20.—22.
Člani starejši	Gimnazija	Torek Petek	19.—20
Članice mlajše	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	19.—21
Članice starejše	Cankarjeva šola	Torek Petek	19.—20
Moški naraščaj od 14.-16 l.	Krekova ulica	Torek Petek	19.—20
Moški naraščaj od 16.-18 l.	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	19.—21
Moški naraščaj, obrtni	Gimnazija	Torek Petek	20.—22
Ženski naraščaj	Krekova ulica	Torek Petek	17.—19
Ženski naraščaj obrtni	Cankarjeva šola	Sreda Petek	20.—22
Moška deca od 10.-14. leta	Krekova ul.	Ponedeljek Četrtek	17.—19
Moška deca od 7. do 10. leta	Cankarjeva šola	Sreda Sobota	14.—16
Ženska deca srednješolska	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	18.—19
Ženska deca mlajša	Cankarjeva šola	Ponedeljek Četrtek	16.—18
Moška in ženska deca do 7. l.	"	Torek Petek	14.—16

Redna telovadba se prične z 21. IX. 1931. Vpisovanje se vrši pri rednih telovadnih urah.

Inserirajte
v
»Večerniku«

Spoznite se CMD!

Ne pozabite!

Srajce

10% - 25% popusta pri

Jurčičeva ul. 9

Samo 14 dni! Elite

OTVORITEV TRGOVINE!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem odprl v popolnoma pre-
novljenih prostorih

MELJSKA CESTA 9
TRGOVINO S ŠPECERIJO
IN MEŠANIM BLAGOM

Trgovino sem bogato založil s prvovrstnim in svežim blagom, tako
da sem v stanju cenj. odjemalce postreči z najboljšim, po solidni ceni.
Za čilen obisk se priporoča 2731

FRANC BOŽIČEK, MARIBOR, MELJSKA 9